

REFERAT Teknik- og Miljøudvalget d. 09-05-2025

Mødedato Fredag d. 09. maj 2025 kl. 15:00

Mødested Hammel administrationsbygning, mødelokale 1

Indholdsfortegnelse

Klimaplan 2050 - Status og opfølgning 2025.....	3
Anlægsbevilling til trafiksikkerhedsprojekter 2025.....	8
Endelig vedtagelse af tillæg nr. 4 til indsatsplan Favrskov for grundvandsbeskyttelse.....	14
Endelig vedtagelse af tillæg nr. 5 til Indsatsplan Favrskov for grundvandsbeskyttelse.....	20
Godkendelse af høringssvar til genbesøget af Vandområdeplanerne 2021-2027.....	24
Orienteringspunkt.....	30
Digitalt underskriftsark.....	33

Punkt 1: Klimaplan 2050 - Status og opfølgning 2025

EMN-2022-02752

Bilag

Bilag 1 - 2025 statusrapport for Klimaplan 2050

Bilag 2 til Klimaplan 2050 statusrapport 2025 - Udvikling i CO₂e-regnskabet for Favrskov Kommune

1. Klimaplan 2050 - Status og opfølgning 2025 (Åben)

Tidl. politisk behandling

Forventet sagsgang TM-U, ØK, BY

Lovgrundlag

Teknik- og Miljøudvalget
9. maj 2025 15:00

SAGENS INDHOLD

Byrådet skal i denne sag tage stilling til den årlige opfølgning på Klimaplan 2050, der indeholder en status for de enkelte klimaindsatser, Favrskov Kommunes CO₂e-regnskab og en status for opfyldelsen af målsætningerne i Klimaplan 2050.

Sags-ID: EMN-2022-02752
Dok-ID: 3839782
Sagsbehandler: njes

Byrådet vedtog 27. september 2022 Klimaplan 2050. Med klimaplanen satte Byrådet et ambitiøst mål om, at CO₂e-udledningen i Favrskov Kommune som geografisk område i 2030 skal være reduceret med 70 % i forhold til den samlede udledning i 1990, og at Favrskov Kommune som geografisk område skal være CO₂e-neutral i 2050 i overensstemmelse med Paris-aftalen.

Klimaplan 2050 sætter rammen for kommunens arbejde på klimaområdet med indsatser, der arbejder med såvel klimaforebyggelse som klimatilpasning. Denne opfølgning omhandler klimaforebyggelse og dermed indsatser, der reducerer CO₂e-udledningen i Favrskov Kommune.

Klimaplan 2050 indeholder en beskrivelse af, hvordan klimaarbejdet løbende monitoreres og evalueres. Der skal årligt udarbejdes nærværende statusnotat og evaluering af indsatser i klimaplanens indsatskatalog. Derudover præsenteres et opdateret CO₂e-regnskab, og der evalueres på opfyldelsen af mål i Klimaplan 2050. Den nuværende Klimaplan 2050 løber fra 2022 til 2026 og skal derfor recertificeres inden udgangen af 2026. Den næste status og opfølgning præsenteres i 2026 i forbindelse med den nye Klimaplan 2050.

VURDERING

Teknik og Miljø vurderer, at arbejdet med implementering af Klimaplan 2050 overordnet følger den fastlagte plan. Favrskov Kommune har igangsat et vidtgående arbejde med at mindske CO₂-udledningen fra både kommunens egne aktiviteter, men også de aktiviteter der sker inden for kommunens grænser. Dette gælder bl.a. på transport-, industri-, landbrug- og energiområdet. Over 50 forskellige indsatser er på nuværende tidspunkt afsluttet eller igangsat.

Der var ved vedtagelsen af Klimaplan 2050 en forventet difference på 106.600 tons CO₂e i forhold til målet i 2030 og en difference på 240.500 tons CO₂e i 2050. Teknik og Miljø vurderer, at differencen mellem den realiserede CO₂e-reduktion og målsætningerne vil falde i takt med, at rammevilkår for den kommunale klimaindsats forbedres, og nye teknologiske muligheder udvikles. Der er dog behov for, at Favrskov Kommune løbende afdækker, prioriterer og implementerer flere nye indsatser. Teknik og Miljø har udarbejdet et idekatalog, hvorfra Byrådet – i forbindelse med budgetforhandlingerne for 2026 – kan udvælge nye indsatser og eventuel prioritering af midler hertil.

Status på klimaindsatserne og delmål

Arbejdet med klimaindsatserne sker løbende, og forvaltningen implementerer og gennemfører indsatser frem mod Favrskov Kommunes mål om 70 % reduktion i 2030. 52 ud af de 58 vedtagne indsatser er enten

afsluttet (16) eller igangsat (36). Se bilag 1 for et overblik og en uddybende status for hver af de 58 indsatser.

Klimaplan 2050 definerer, udover de to overordnede mål for CO₂e-udledningen, også 15 delmål. Teknik og Miljø vurderer, at Favrskov Kommune med de nuværende indsatser sandsynligvis vil indfri otte af delmålene, mens tre af delmålene sandsynligvis ikke nås. Det er usikkert, hvorvidt de resterende fire delmål opnås. I bilag 1 findes status for hver af de 15 delmål visualiseret på slide 4-18.

CO₂e-regnskab

SparEnergi har udarbejdet Favrskov Kommunes CO₂e-regnskab for 2022, der er de senest tilgængelige data. Regnskabet viser, at CO₂e-udledningen i kommunen er faldet med ca. 13 % fra 2020 til 2022. Udviklingen skyldes i høj grad en reduktion på energiområdet i industri og i nogen grad i erhverv og husholdninger. Se bilag 2 for en gennemgang af Favrskov Kommunes CO₂e -regnskab.

Tabel 1: Udvikling i CO₂e-udledningen i Favrskov Kommune

	1990	2020	2022
Ton CO ₂ e	736.000	474.000	413.000
Reduktion	-	36 %	44 %

Basisåret for udregningen af Favrskov Kommunes CO₂e-udledning som geografisk område er 1990. Tabel 1 viser, at Favrskov Kommune i 2022 havde sænket CO₂e-udledningen med 44 %. Favrskov Kommune mangler altså at reducere CO₂e-udledningen i kommunen med 26 procentpoint frem mod 2030 for at nå målet om 70 % reduktion. Favrskov Kommune har som mål at være klimaneutral i 2050 og er derfor nået 44 % mod det mål. Udregningen af Favrskov Kommunes målopfyldelse mod 2030-målet påvirkes af en række usikkerheder, der er udfoldet på slide 9 i bilag 2.

ØKONOMI

Finansieringen af arbejdet med at nå de ambitiøse målsætninger er hovedsageligt forankret i en årlig anlægsblok "Implementering af Klimaplan 2050", som senest er vedtaget i Budget 2025-28 og som genfremsættes årligt med et justeret indsatskatalog og økonomi som følge af nye data og ny viden. I Budget 2025-28 er der afsat 4,6 mio. kr. i 2025 og i overslagsårene. Midlerne dækker en bred vifte af indsatser, herunder køb af jord mhp. skovrejsning, samarbejde med landbrug og transportsektorerne samt borgerrettede initiativer.

Finansieringen af evt. nye indsatser drøftes i forbindelse med budgetprocessen for Budget 2026-29.

INDSTILLING

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller til Byrådet:

1. At den årlige opfølgning på Klimaplan 2050 godkendes.

BESLUTNING

.

Teknik- og Miljøudvalget, 9. maj 2025:

Fraværende: Ingen

Indstilles godkendt.

Bilag

1. Bilag 1 - 2025 statusrapport for Klimaplan 2050 (3847644)
2. Bilag 2 til Klimaplan 2050 statusrapport 2025 - Udvikling i CO2e-regnskabet for Favrskov Kommune (3847643)

Punkt 2: Anlægsbevilling til trafikikkerhedsprojekter 2025

EMN-2024-02499

Bilag

Teknisk Prioriteringskatalog 2025

Trafikkerhedsprojekter 2025

2. Anlægsbevilling til trafikikkerhedsprojekter 2025 (Åben)

Tidl. politisk behandling

Forventet sagsgang TM-U, ØK, BY

Lovgrundlag Lov om offentlige veje, Færdselsloven

Teknik- og Miljøudvalget
9. maj 2025 15:00

SAGENS INDHOLD

Byrådet skal i denne sag tage stilling til udmøntningen af rådighedsbeløbet til trafikikkerhedsprojekter. Der er i Budget 2025-28 afsat 3,0 mio. kr. til trafikikkerhedsprojekter.

Sags-ID: EMN-2024-02499
Dok-ID: 3855834
Sagsbehandler: julu

Teknik og Miljø har siden 2016 benyttet en prioriteringsmodel til at understøtte den politiske prioritering på området. På baggrund af prioriteringsmodellen er der udarbejdet "Teknisk prioriteringskatalog 2025", som er vedlagt.

Prioriteringskataloget rummer i alt 179 projekter. Projekterne i prioriteringskataloget er fremkommet på baggrund af politiske ønsker, politiets registrerede færdselsuheld, borgerhenvendelser og forvaltningens egne undersøgelser.

Projekterne i kataloget prioriteres ud fra følgende fem parametre: "Trafikkerhed", "Fremkommelighed", "Skolevejsforhold", "Forhold for cyklister og fodgængere" og "Miljø og sundhed". Anvendelse af parametrene er beskrevet i det tekniske prioriteringskatalog.

VURDERING

Teknik og Miljø har vurderet de enkelte projekters effekt, og på den baggrund foreslås det, at der gennemføres 13 trafikikkerhedsprojekter. Det samlede forslag til prioritering fremgår af vedlagte oversigt med trafikikkerhedsprojekter.

Nedenfor beskrives de trafikikkerhedsprojekter, som foreslås realiseret. Den geografiske placering af alle de forslåede projekter er vist i det vedlagte bilag "Trafikkerhedsprojekter 2025". Nedenfor refereres i overskrifterne til projektets angivelse i bilagets indholdsfortegnelse, som også er enslydende med projektangivelsen i økonomiafsnittet.

Fartdæmpning – Hadsten, Hadbjerg, Hammel, Søften, Haar, Granslev, Hvorslev og Thorsø (Projekt A, E, G, H, I, J, K, M)

For at forbedre trafikikkerheden og skabe mere tryghed anbefaler Teknik og Miljø, at der etableres fartdæmpende tiltag i Hadsten, Hadbjerg, Hammel, Søften, Haar, Granslev, Hvorslev og Thorsø.

I Hadsten anbefaler Teknik og Miljø, at der etableres fartdæmpende tiltag i form af vejbumpe på Vestergade. Her er der sket to politiregistrerede uheld inden for de seneste 10 år.

Derudover anbefaler Teknik og Miljø, at der etableres fartdæmpning på Hadbjergvej ved bygrænse til Hadbjerg. Strækningen anvendes bl.a. som forbindelse mellem Hadsten i vest og Voldum i øst.

Teknik og Miljø foreslår en ny hastighedsbegrænsning på Skovbrynet i Hammel, så området ændres til 40 km/t-zone. Det forudsætter, at der etableres ekstra fartdæmpende foranstaltninger på stamvejen. Dertil foreslår Teknik og Miljø, at de eksisterende chikaner udskiftes fra blomsterkummer, som kan medføre stor skade i tilfælde af en påkørsel, til almindelige trafikchikaner.

På Grønhøjvej i Søften anbefaler Teknik og Miljø, at der opsættes to sæt pudebump på strækningen, for at sikre at hastigheden holdes nede. Pudebump foreslås som løsning af hensyn til buskørslen på strækningen.

I Haar og Hvorslev foreslår Teknik og Miljø, at der etableres fartdæmpende foranstaltninger i form af vejbumpe ved bygrænserne. I Hvorslev er der sket ét politiregistreret uheld inden for de seneste 10 år.

Teknik og Miljø anbefaler derudover, at der etableres fartdæmpende foranstaltninger i Granslev, da Granslev anvendes som genvej mellem rute 46 ved Houlbjerg og Hadsten/E45.

På Skolegade i Thorsø anbefaler Teknik og Miljø, at det eksisterende helleanlæg ændres således, at det får en mere fartdæmpende effekt. Derudover anbefaler Teknik og Miljø at supplere med yderligere fartdæmpning på strækningen nord for helleanlægget, hvor 85% af bilisterne er målt til at køre 61,5 km/t eller derunder på en strækning, hvor den tilladte hastighed er 50 km/t.

Cyklistsignal – Foldby og Hammel (Projekt B og L)

I signalanlægget Skanderborgvej/Postvej/Damsbrovej i Foldby-Norring foreslår Teknik og Miljø, at der etableres cyklistsignaler. Cyklistsignalerne skal være med til at øge trafikikkerheden i krydset, hvor cyklisterne får grønt et par sekunder før bilisterne. På den måde bliver de mere synlige ude i krydset.

Der er sket fire politiregistreret uheld i krydset inden for de 10 seneste år, hvoraf ét af uheldene involverede en cyklist.

Derudover foreslår Teknik og Miljø, at der opsættes en ekstra lanterne i østgående retning.

I Hammel anbefaler Teknik og Miljø, at det eksisterende busstoppested ved signalanlægget Tilemannsvej/Thorsvej flyttes 100 meter mod vest således, at der kan etableres et sikkert holdested for venstresvingende cyklister. Samtidig anbefaler Teknik og Miljø, at der etableres cyklistsignal, samt at der etableres en dobbeltrettet sti fra signalanlægget til den eksisterende sti ved Hammel Idrætscenter.

Der er sket to politiregistreret uheld i krydset inden for de 10 seneste år.

Cykelstier – Hammel og Hinnerup (Projekt C og D)

Teknik og Miljø foreslår, at der ændres på cyklistforholdene i Hammel og Hinnerup.

I Hammel foreslås det at omlægge cykelstien på Anbækvej, så cyklister ikke indbydes til at køre ned til stitunnellen, medmindre de rent faktisk skal den vej. Den eksisterende parallelle sti tydeliggøres, så cyklister vælger denne. Dertil ændres tilslutningerne for ramperne til stitunnellen, så de tilslutter direkte ind på parallelstien.

I Hinnerup opleves det, at cyklister på Skovvej mod syd vælger at blive på vejen, fremfor at cykle ind på den dobbeltrettede cykelsti. Dette vurderer Teknik og Miljø tildels skyldes krydssets udformning, hvor

cyklister skal langt ned i fart for at dreje 90 grader ind på cykelstien. Teknik og Miljø anbefaler derfor, at der anlægges en cykelshunt, som vil gøre det lettere for cyklister at køre direkte ind på stien i sydgående retning.

Oversigt – Vitten (Projekt F)

I krydset Vittenvej/Toftkærvej i Vitten er det kun muligt at se en kort strækning mod øst grundet høj beplantning. Da årsdøgntrafikken på Vittenvej er ca. 1.500 trafikanter, hvoraf ca. 200 er lastbiler, anbefaler Teknik og Miljø, at oversigtsforholdene mod øst forbedres.

Tidsplan

Teknik og Miljø forventer at gennemføre forundersøgelser af de valgte projekter i 3. kvartal 2025. Forundersøgelserne indebærer bl.a. granskning af, om projekterne skal have forskellige tilladelser fra f.eks. miljømyndighederne, eller om det er nødvendigt at få foretaget en præcis opmåling af en landmåler, før projektet kan blive projekteret. Sideløbende med forundersøgelserne vil projekteringen af projekterne blive igangsat.

Projekteringen vil ske løbende fra 3. kvartal 2025 til og med 2. kvartal 2026. Efterhånden som projekterne bliver projekteret og i relevant omfang myndighedsbehandlet, vil de løbende blive udført fra 3. kvartal 2025 til og med 3. kvartal 2026.

Trafiksikkerhedskampagner

Teknik og Miljø anbefaler, at der afsættes et beløb på 100.000 kr. til trafiksikkerhedsundersøgelser og -kampagner. Kampagnerne vil sikre en vedvarende indsats for følgende områder:

- Synliggørelse af skoleveje
- Færre krydsuheld
- Hindring af spirituskørsel
- Lavere fart
- Mindre uopmærksomhed.

Teknik og Miljø vil i nødvendigt omfang gennemføre arealerhvervelser ved frivillige aftaler med lodsejere, eller hvis dette ikke kan opnås, gennemføre åstedsforretning med henblik på ekspropriation. Arealerhvervelsen vil ske på baggrund af byrådsbeslutningen 24. september 2024 om delegation af kompetence til mindre arealerhvervelser op til 200.000 kr., men der indstilles til at igangsætte ekspropriationsprocedure, såfremt frivillige aftaler ikke kan opnås.

ØKONOMI

Der søges om en anlægsbevilling på 3,0 mio. kr. til nedenstående trafiksikkerhedsprojekter. Bevillingen finansieres af det afsatte rådighedsbeløb i Budget 2025-28 til trafiksikkerhedsprojekter (A-223). Trafiksikkerhedsprojekterne er kortfattet beskrevet med anslået økonomi i rækkefølgen nedenfor:

	Trafiksikkerhedsprojekter	Budget kr.
A	Fartdæmpning Vestergade, Hadsten	190.000
B	Cyklistsignal Skanderborgvej/Postvej/Damsbrovej, Foldby-Norring	225.000
C	Omlægning af cykelsti ved stitunnel Anbækvej, Hammel	175.000
D	Cykelshunt Skovvej, Hinnerup	90.000

E	Fartdæmpning ved bygrænse Hadbjergvej, Hadbjerg	120.000
F	Forbedring af oversigt Vittenvej/Toftkærvej, Vitten	90.000
G	Fartdæmpning Skovbrynet, Hammel	210.000
H	Fartdæmpning Grønhøjvej, Søften	110.000
I	Fartdæmpning ved bygrænser Haarvej & Haarvædbro, Haar	175.000
J	Fartdæmpning Sognevej, Granslevbyvej & Voermøllevej, Granslev	250.000
K	Fartdæmpning ved bygrænser Kragelundvej, Vinkelvej og Bråddenhøjvej, Hvorslev	175.000
L	Cyklistsignal og dobbeltrettet sti Tilemannsvej/Thorsvej, Hammel	675.000
M	Ændring af eksisterende fartdæmpning Skolegade, Thorsø	350.000
	Trafiksikkerhedskampganger	100.000
	Samlet udgift	2.955.000

Ovenstående forslag betyder, at der resterer et anlægsbeløb på 45.000 kr. i forhold til det afsatte beløb i budgettet. Det foreslås, at beløbet anvendes til eventuelle ekstraudgifter vedrørende trafiksikkerhedsprojekterne.

Favrskov Kommunes årlige udgifter til drift og vedligehold af de foreslåede trafiksikkerhedsprojekter udgør overslagsmæssigt 40.000 kr. Det foreslås, at udgiften indarbejdes i forbindelse med den tekniske budgetlægning for Budget 2026-29.

INDSTILLING

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller til Byrådet:

1. At der gives en anlægsbevilling på 3,0 mio. kr. til igangsættelse af trafiksikkerhedsprojekter og trafiksikkerhedskampagner, finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i Budget 2025-28.
2. At godkende en udvidelse af driftsbudgettet til vejvedligeholdelse på 40.000 kr. årligt fra 2026, der indarbejdes i den tekniske budgetlægning for 2026-29.
3. At Teknik og Miljø bemyndiges til at gennemføre arealerhvervelser i nødvendigt omfang med afholdelse af åstedforretning med henblik på ekspropriation.

BESLUTNING

.

Teknik- og Miljøudvalget, 9. maj 2025:

Fraværende: Ingen

Indstilles godkendt.

Bilag

1. Teknisk Prioriteringskatalog 2025 (3847397)
2. Trafiksikkerhedsprojekter 2025 (3902137)

Punkt 3: Endelig vedtagelse af tillæg nr. 4 til indsatsplan Favrskov for grundvandsbeskyttelse

EMN-2023-02121

Bilag

Bilag Matrikeloversigt_april2025

Høringssvar til Tillæg nr. 4 til Indsatsplan Favrskov

Indstillinger og bemærkninger på baggrund af høringssvar, Tillæg nr. 4 til Indsatsplan Favrskov

Tillæg nr. 4 Indsatsplan Favrskov

3. Endelig vedtagelse af tillæg nr. 4 til indsatsplan Favrskov for grundvandsbeskyttelse (Åben)

Tidl. politisk behandling BY, 17.12.24, pkt. 8

Forventet sagsgang TM-U, ØK, BY

Lovgrundlag Vandforsyningsloven, Indsatsplanbekendtgørelsen, Miljøbeskyttelsesloven

Teknik- og Miljøudvalget
9. maj 2025 15:00

Sags-ID: EMN-2023-02121
Dok-ID: 3846906
Sagsbehandler: kahn

SAGENS INDHOLD

Byrådet skal i denne sag tage endelig stilling til "Tillæg nr. 4 til Indsatsplan Favrskov".

Det er et tillæg, der indeholder en indsats overfor nitratudvaskning samt pesticidanvendelse på landbrugsjord nær drikkevandsboringer. Tillægget omfatter fire handleplaner for grundvandsbeskyttelse:

- En handleplan for Hadsten Vandværks kildeplads på Bavnehøjvej
- En handleplan for Thorsø Vandværks kildeplads på Gl. Tungelundvej
- En handleplan for VelleV Vandværk
- En handleplan for Hadsten Vandværks kildepladser på Ravngårdsvej og Neder Hadsten.

Den digitale udgave af "Tillæg nr. 4 til Indsatsplan Favrskov" kan findes [her](#), og er vedlagt som bilag. Byrådet skal desuden tage stilling til ekspropriationsvillighed, hvis det viser sig, at nitrat- og pesticidindsatsen ikke kan gennemføres som frivillige aftaler. Vedlagt findes som bilag en oversigt over berørte matrikler og tilhørende kort.

Byrådet vedtog forslaget til tillæg nr. 4 med den bemærkning, at "processen frem mod implementering af nitrat- og pesticidrestriktion på arealerne ønskes fremskyndet. Derfor bedes forvaltningen i høringsperioden afdække muligheden for, bl.a. gennem dialog med vandværkerne, at skærpe tidsrammen for processen."

Forslaget har været i offentlig høring i perioden 20. december 2024 til 14. marts 2025. Der er i høringsperioden indkommet ti høringssvar fra seks lodsejere, tre idrætsforeninger og en rideklub.

Idet nogle af høringssvarene til handleplanerne for Hadsten Vandværk, Bavnehøjvej og Thorsø Vandværk, Gl. Tungelundvej indeholder bemærkninger, som Teknik og Miljø skal have afklaret nærmere, foreslås det at udsætte den endelige behandling af disse to handleplaner og lade dem indgå i et kommende tillæg nr. 6 til Indsatsplan Favrskov.

I denne sag færdiggøres dermed tillæg nr. 4 til Indsatsplan Favrskov med handleplanerne for Hadsten Vandværk, Ravngårdsvej og Neder Hadsten samt for VelleV Vandværk.

Der er indkommet ét høringssvar til hver af disse to handleplaner. Det ene er fra VelleV Idrætsforening, og det andet er fra en lodsejer på Ravngårdsvej.

Høringssvaret fra VelleV Idrætsforening omhandler udfordringer med fortsat anvendelse af boldbanen (som er klubbens kampbane) på betryggende vis ved ophør af kvælstofgødskning på den ene halvdel af banen. Idrætsforeningen er bekymret for, at deres kampbane ikke længere kan anvendes til kamp. Dette har stor betydning for VelleV by og idrætsforeningen. De anmoder om dialog med kommunen til løsning af udfordringerne.

Høringssvaret fra Ravngårdsvej omhandler udfordringer med fortsat opretholdelse af hestehold, da kravene til grundvandsbeskyttelse medfører et behov for et større areal til hesteholdet end tidligere. De ønsker at indgå i en dialog med kommunen om at erhverve et supplerende areal for at opfylde kravene.

Høringssvar samt Teknik og Miljø's indstilling og bemærkninger fremgår af bilag.

VURDERING

Til afdækning af Byrådets ønske om at fremskynde processen med implementering af nitrat- og pesticidindsats, har forvaltningen følgende at bemærke:

Det fremgår af Indsatsplan Favrskov, at aftaleprocessen i forbindelse med indsatser over for nitrat og pesticider skal være påbegyndt inden for et halvt år, og afsluttet inden for tre år efter handleplanen er endelig vedtaget. Hvis det ikke er muligt at indgå frivillige aftaler, meddeler Favrskov Kommune de nødvendige restriktioner i form af påbud.

Forhandlingerne om frivillige lodsejeraftaler skal således påbegyndes i 2025 i de to handleplaner. Lodsejerforhandlingerne skal foregå mellem lodsejere og vandforsyning. Det er erfaringen fra en række andre kommuner, at lodsejerforhandlinger tager tid, bl.a. for at sikre en god proces. Vandforsyningen vil kunne overdrage forhandlingen til Vandsamarbejdet, hvor det ligeledes er frivillig arbejdskraft, der driver forhandlingerne.

Forvaltningen vil fremadrettet have særlig fokus på fremdriften i forhandlingerne af de frivillige aftaler og straks påbyde de nødvendige restriktioner, når/hvis frivillige aftaler ikke er mulige.

Processen er påbegyndt eller forsøgt fremskyndet på forskellig vis allerede.

Ved Ravngårdsvej har lodsejere modtaget erstatningstilbud i 2023 (som gennemførelse af tillæg nr. 2), og lodsejerforhandlingerne er allerede i gang. Der arbejdes på en løsning med en mosaik af dyrkningsrestriktioner og eventuel skovrejsning.

Ved Vellev har lodsejere modtaget erstatningstilbud i august 2024, og på et efterfølgende lodsejermøde var der drøftelser af gennemførelse.

Der har i marts 2025 været afholdt et møde med Vellev Vandværk og de omkringliggende vandværker. Der blev drøftet alternative muligheder for forsyning af Vellev. Hvis Vellev Vandværk lukker, vil nitrat og pesticidrestriktioner ikke være nødvendige. Teknik og Miljø vil være i tæt og løbende dialog med Vellev Vandværk herom. Da afklaring af vandværkets fremtid tager tid, bliver handleplanen fastholdt for nuværende, så fremdriften i lodsejerforhandlinger ikke bliver forsinket.

Der er indhentet hensigtserklæringer fra lodsejere ved både Ravngårdsvej og Vellev, hvor BNBO-indsats afventer den større nitratindsats, og forvaltningen forventer derfor, at arealerne allerede fra i år ikke dyrkes med brug af pesticider.

Teknik og Miljø indstiller, at ordlyden om tidshorisont for gennemførelse af indsatser generelt ikke ændres. Forvaltningen vil dog have et skærpet fokus på fremdriften i gennemførelse af nitrat- og

pesticidrestriktionerne og skride til påbud, når/hvis det bliver klart, at frivillige aftaler ikke er mulige. Aftaler om dyrkningsrestriktioner implementeres i sammenhæng med dyrkningspraksis. De vil som udgangspunkt skulle indgås senest i løbet af 2027, og inden planlægning af dyrkningssæson 2028 påbegyndes.

På baggrund af de indkomne høringsvar, indstiller Teknik og Miljø, at der foretages ændringer i ordlyden i forhold til forslaget til "Tillæg nr. 4 til Indsatsplan Favrskov", der har været i offentlig høring:

- Tekst om tillæg nr. 4 i den digitale plan tilrettes, så det tydeligt fremgår, at forslag til tillæg nr. 4 omhandlede fire handleplaner, og endelig vedtagelse af tillæg nr. 4 omhandler to af disse, mens de to andre handleplaner behandles endeligt som tillæg nr. 6
- At matrikel tilhørende Ravngårdsvej 18 fremgår af tillæg nr. 4 med angivelse i matrikeliste og kort.

ØKONOMI

De almene vandforsyninger indbetaler et årligt beløb til Vandsamarbejdet. Vandsamarbejdet er en forening, hvor alle almene vandforsyninger i kommunen er medlem. Vandsamarbejdet anvender disse midler til at udbetale erstatning til lodsejere for rådighedsindskrænkninger, der er besluttet i en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse.

Den foreslåede pesticid- og nitratindsats skønnes at medføre en udgift for Vandsamarbejdet på 7-8 mio. kr. i de to områder.

Tillægget har derudover en konsekvens for Favrskov Kommune, som har udgifter til ekstern rådgiverhjælp til at føre tilsyn med overholdelse af dyrkningsrestriktioner. Desuden udføres en del af de nødvendige indsatser af Favrskov Kommune, idet Teknik og Miljø i tillæg nr. 4 forpligter sig til at have øget fokus på virksomheder og anlæg i vandværkernes indvindingsoplande. Det vil medføre flere tilsyn og vurderinger og dermed forøget sagsbehandling i forvaltningen. Det forventes, at opgaven kan løses inden for eksisterende midler til grundvandsbeskyttelse (A-203 i Budget 2025-28).

INDDRAGELSE

Teknik og Miljø har i høringsperioden inddraget de berørte vandværker, Vandsamarbejdet og lodsejerne gennem møder, skriftlig kommunikation og dialog.

Lodsejerne i indvindingsoplandet til Velle Vandværk, der kan blive direkte berørt samt Velle Idrætsforening, har i høringsperioden været inviteret til møde, hvor de er blevet orienteret om restriktioner ift. nitrat og pesticider og hvilken betydning, de forventes at få for dem. Der har været en drøftelse og afklaring af spørgsmål på mødet.

Lodsejerne i indvindingsoplandet til Hadsten Vandværks kildeplads på Ravngårdsvej har gennem to år været inddraget i gennemførelse af nitratindsatsen i oplandet og har derfor alene modtaget skriftlig information om tillæg nr. 4 i høringsperioden.

Koordinationsforum for Grundvand, der er en lovhjemlet høringspart på grundvandsområdet, er blevet præsenteret for høringsvarene og det endelige tillæg. Ingen af medlemmerne har bemærkninger hertil. Landbrugsorganisationerne opfordrede til, at Favrskov Kommune også af hensyn til lodsejerne sikrer koordinering mellem indsatser for grundvandsbeskyttelse og indsatser i den grønne trepart.

INDSTILLING

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller til Byrådet:

1. At godkende "Tillæg nr. 4 til Indsatsplan Favrskov" med handleplaner for Hadsten Vandværk, Ravngårdsvej og Neder Hadsten samt for Vellevej Vandværk.
2. At udsætte endelig behandling af den del af "Tillæg nr. 4 til Indsatsplan Favrskov", der omhandler handleplaner for Hadsten Vandværk, Bavnehøjvej og Thorsø Vandværk, Gl. Tungelundvej til et kommende "Tillæg nr. 6 til Indsatsplan Favrskov".
3. At "Tillæg nr. 2 til Indsatsplan Favrskov" med handleplan for Hadsten Vandværk, Ravngårdsvej og Neder Hadsten ophæves.
4. At tilkendegive at ville ekspropriere dyrkningsretten på arealer med nitrat- og pesticidindsats efter miljøbeskyttelseslovens §§ 24, 24a eller 26a, hvis frivillige aftaler ikke er mulige. De berørte arealer og matrikeloversigt fremgår af bilag.

BESLUTNING

.

Teknik- og Miljøudvalget, 9. maj 2025:

Fraværende: Ingen

Indstilles godkendt.

Bilag

1. Bilag Matrikeloversigt_april2025 (3883587)
2. Høringssvar til Tillæg nr. 4 til Indsatsplan Favrskov (3878459)
3. Indstillinger og bemærkninger på baggrund af høringssvar, Tillæg nr. 4 til Indsatsplan Favrskov (3878545)
4. Tillæg nr. 4 Indsatsplan Favrskov (3898364)

Punkt 4: Endelig vedtagelse af tillæg nr. 5 til Indsatsplan Favrskov for grundvandsbeskyttelse

EMN-2024-02342

Bilag

Tillæg nr. 5 Indsatsplan Favrskov

4. Endelig vedtagelse af tillæg nr. 5 til Indsatsplan Favrskov for grundvandsbeskyttelse (Åben)

Tidl. politisk behandling BY, 17.12.24, pkt. 7

Forventet sagsgang TM-U, ØK, BY

Lovgrundlag Vandforsyningsloven, Indsatsplanbekendtgørelsen, Miljøbeskyttelsesloven

Teknik- og Miljøudvalget
9. maj 2025 15:00

Sags-ID: EMN-2024-02342
Dok-ID: 3846918
Sagsbehandler: kahn

SAGENS INDHOLD

Byrådet skal i denne sag tage endelig stilling til forslag til "Tillæg nr. 5 til Indsatsplan Favrskov". Tillægget omhandler krav om pesticidindsats. Tillægget vil give mulighed for, at Favrskov Kommune udpeger pesticidsårbare indsatsområder ved almene vandforsyningsboringer og gennemfører pesticidfri dyrkning inden for disse. Der skal endvidere tages generel stilling til ekspropriationsvilje i pesticidsårbare indsatsområder.

Den digitale udgave af "Tillæg nr. 5 til Indsatsplan Favrskov" kan findes [her](#) og er vedlagt som bilag.

Forslaget har været i offentlig høring i perioden 20. december 2024 til 14. marts 2025. Der er i høringsperioden ikke indkommet høringsvar.

VURDERING

Da der ikke er indkommet høringsvar, indstiller Teknik og Miljø, at der ikke foretages ændringer i ordlyden i forhold til forslaget til "Tillæg nr. 5 til Indsatsplan Favrskov", der har været i offentlig høring.

ØKONOMI

Tillægget gør det muligt at udpege konkrete områder, hvor ophør af brugen af pesticider er nødvendig for at sikre grundvandsressourcen.

Tillægget muliggør sideløbende gennemførelse af nødvendig indsats over for nitrat- og pesticidanvendelse. Det er samfundsøkonomisk mest omkostningseffektivt at gennemføre de to indsatser samtidig.

De almene vandforsyninger indbetaler et årligt beløb til Vandsamarbejdet. Vandsamarbejdet er en forening, hvor alle almene vandforsyninger i kommunen er medlem. Vandsamarbejdet anvender disse midler til at udbetale erstatning til lodsejere for rådighedsindskrænkninger, der er besluttet i en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse.

Den foreslåede pesticidindsats skønnes at medføre en ekstraudgift for Vandsamarbejdet på ca. 1,5-2,5 mio. kr. i de fire områder, hvor pesticidsårbare indsatsområder udpeges. Efterfølgende eventuelle udpegninger vil tilsvarende medføre udgifter for Vandsamarbejdet. Disse udgifter vil blive præsenteret i forbindelse med de respektive handleplaner for de enkelte vandforsyninger.

Tillægget har derudover en konsekvens for Favrskov Kommune, idet udgifter til kontrol af indgåede aftaler og påbud om ophør med pesticidanvendelse afholdes af Favrskov Kommune. For nuværende skønnes udgiften at kunne holdes inden for eksisterende anlægsmidler til grundvandsbeskyttelse (A-203 i Budget 2025-28).

INDDRAGELSE

Lodsejere i de pesticidesårbare indsatsområder er på møder blevet orienteret om udpegningen og betydningen heraf.

Koordinationsforum for Grundvand, der er en lovhjemlet høringspart på grundvandsområdet, er blevet præsenteret for det endelige tillæg. Ingen af medlemmerne havde bemærkninger.

INDSTILLING

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller til Byrådet:

1. At godkende "Tillæg nr. 5 til Indsatsplan Favrskov" om udpegning af pesticidesårbare indsatsområder.
2. At tilkendegive at ville ekspropriere dyrkningsretten på pesticidesårbare indsatsområder efter Miljøbeskyttelseslovens §§ 24, 24a eller 26a.

BESLUTNING

.

Teknik- og Miljøudvalget, 9. maj 2025:

Fraværende: Ingen

Indstilles godkendt.

Bilag

1. Tillæg nr. 5 Indsatsplan Favrskov (3889262)

Punkt 5: Godkendelse af høringsvar til genbesøget af Vandområdeplanerne 2021-2027

EMN-2025-00897

Bilag

Høringsvar for genbesøget af Vandområdeplanerne 2021-2027

Høringsvar for Vandområdeplan III 2021-2027

UDKAST til høringsvar fra Gudenåkomitéen til forslag til genbesøget af vandområdeplanerne 2021 - 2027

5. Godkendelse af høringssvar til genbesøget af Vandområdeplanerne 2021-2027 (Åben)

Tidl. politisk behandling BY, 26.05.20, pkt. 88 BY, 27.10.20, pkt. 11, BY 31.05.22, pkt. 11

Forventet sagsgang TM-U, ØK, BY

Lovgrundlag Lov om vandplanlægning, EU's vandrammedirektiv

Teknik- og Miljøudvalget
9. maj 2025 15:00

SAGENS INDHOLD

Byrådet skal i denne sag tage stilling til Favrskov Kommunes høringssvar til statens genbesøg af Vandområdeplanerne 2021-2027. Forslaget til høringssvar er beskrevet i det vedlagte bilag 1.

Sags-ID: EMN-2025-00897
Dok-ID: 3888534
Sagsbehandler: kasor

Vandplanerne udgør statens plan for, hvordan det danske vandmiljø kan forbedres så Danmarks grundvand, søer, vandløb og indre farvande bliver renere. De første to vandområdeplaner var gældende frem til udgangen af 2021, hvorefter Vandområdeplanerne 2021-2027 er tredje generation af de danske vandplaner, som var i høring i 2022. Kommunens høringssvar fra maj 2022 til Vandområdeplanerne 2021-2027 er beskrevet i det vedlagte bilag 2. Den nye høring i 2025 omhandler genbesøget af Vandområdeplanerne 2021 - 2027, hvor der er tilføjet flere indsatser med henblik på at forbedre det danske vandmiljø bedst muligt.

Byrådet orienteres ligeledes med denne sag om udkast til det høringssvar, som forventes afsendt efter Gudenåkomitéens næste møde 13. juni. Udkastet til høringssvar fra Gudenåkomitéen er beskrevet i det vedlagte bilag 3.

Forslag til genbesøget af Vandområdeplanerne 2021-2027, er i høring i et halvt år frem til 20. juni 2025. Herefter behandler staten høringssvarene. Genbesøget af Vandområdeplanerne 2021-2027, skal endeligt vedtages af staten, forventeligt i 2025. Der kan læses mere om høringen her: <https://sgavmst.dk>

VURDERING

Teknik og Miljø's forslag til høringssvar indeholder både en række overordnede bemærkninger samt bemærkninger af mere teknisk karakter. Høringssvarene er dels en genfremsendelse af kommunens høringssvar fra 2022, som stadig er aktuelle, dels nye supplerende oplysninger fra undersøgelser om forurenende stoffer til Vandområder og yderligere to konkrete forslag til indsatser i den gældende vandområdeplan. Høringssvarene er opsummeret nedenfor i kort form inden for en række emner, som adresserer indsatser i genbesøget af Vandområdeplanerne 2021 - 2027.

Økonomi:

- Favrskov Kommune forventer fortsat, at kommunen bliver kompenseret for arbejdet med Vandområdeplanerne 2021 – 2027.

Ny indsats – Kildeopsporing af forurenende stoffer i overfladevand:

- Favrskov Kommune ser positivt på statens nye indsats for opsporing af lokale kilder til forurenende stoffer i overfladevand. Denne indsats forventes at belyse om manglende målopfyldelse i et vandområde skyldes forurening fra punktkilder eller generel diffus udledning, der ikke kan henføres til en specifik forureningskilde.

Lading Sø:

- Favrskov Kommune anbefaler, at staten vurderer om regulering af sø-fiskeri fremadrettet skal blive et virkemiddel i forhold til at opnå god økologisk tilstand. Et virkemiddel som biomanipulation, fx opfiskning af fredfisk, kan i den sammenhæng med fordel blive overvejet. De nyeste standardiserede fiskeriundersøgelser (DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet) bør inddrages i udvælgelsen af indsats for Lading Sø.

Tange Sø:

- Favrskov Kommune opfordrer Staten til hurtigst muligt at tage ansvar for at skabe en faunapassage i form af et langt eller mellemlangt omløb forbi Tangeværket og Tange Sø. Det skal ske, så størstedelen af søen bliver bevaret samtidig med, at miljømålene i Vandområdeplanerne 2021-2027 kan blive opfyldt. Dermed opfordres der til, at der findes en løsning, der opfylder gældende EU-lovgivning, med mulighed for genopretning af en sund bestand af vandrefisk og en naturlig og stabil vandføring nedstrøms Tangeværket.

Overvågningsdata om vandløbenes tilstand:

- Favrskov Kommune opfordrer Staten til at forbedre vidensgrundlaget for de biologiske kvalitetselementer i vandløb. Favrskov Kommune opfordrer videre til at Staten understøtter det nye modellerede kemiske datagrundlag for vandløb med konkrete analyseresultater, der beskriver de faktiske vandkemiske forhold.

Vandløbsprojekter:

- Favrskov Kommune opfordrer fortsat staten til at gentænke ansøgningsproceduren, når kommunerne skal ansøge om en indsats i vandområdeplanerne (forundersøgelse og realisering). Dette skal for nuværende ske indenfor bestemte ansøgningsperioder. Ordningen kan gentænkes og fx gøre det muligt at sende ansøgninger ind løbende. En sådan ordning vil i højere grad sikre projektkontinuiteten og en mere smidig og effektiv projekthåndtering i kommunerne. Desuden vil den kunne bidrage til at sikre fremdriften af omlægningsplanen under Lokal Trepert.

Grundvand:

- Favrskov Kommune konstaterer, at forslag til genbesøg af Vandområdeplanerne 2021-2027 ikke indeholder nye konkrete krav i forhold til grundvandet i Favrskov Kommune. Vandområdeplanens mål er, at alle grundvandsforekomster skal opnå god kemisk tilstand og god kvantitativ tilstand. Favrskov Kommune gør dog opmærksom på, at der på lokal skala kan være udfordringer med vandindvinding på grund af en faldende vandstand i våd natur og en lavere vandføring i vandløb. Dette er også en udfordring, når vandindvindingen påvirker overfladevand og natur på tværs af kommunegrænser.

Udpegede indsatser på kortbilag i genbesøget af Vandområdeplanerne 2021-2027:

- Favrskov Kommune er overordnet enig i Statens forslag til indsatser, men har dog forslået udpegning af to ekstra indsatser ved spærringer ved Elhøj Bæk ved Viborgvej.

Fire områder til udpegning i Vandområdeplanerne:

- Favrskov Kommune fastholder de tidligere angivne fire vandområder, der med fordel kan målsættes i vandområdeplanen på grund af deres nuværende naturværdi. Desuden anbefaler Favrskov Kommune fortsat, at indsatsen ved vandløbsspærringen ved Søbyvad Mølle i Silkeborg Kommune udføres som for alle andre spærringer udpeget i vandområdeplanerne. Favrskov Kommune har 24 km vandløb opstrøms Søbyvad Mølle, der kun kan opnå målopfyldelse ved sikring af faunapassage

forbi møllen.

Spildevand:

- Favrskov Kommune konstaterer, at der ikke er udpeget nye rensklasseoplande i genbesøget af Vandområdeplanerne 2021 – 2027 for ejendomme i det åbne land. I forbindelse med regnbetingede udledninger gør Favrskov Kommune opmærksom på, at arbejdet med mål og krav bliver besværliggjort af en manglende vejledning fra Miljøstyrelsen, som skal sætte retningslinjerne for de renseløsninger, der anvendes, og de udledningstilladelser der skal meddeles.

Orientering om høringssvar fra Gudenåkomiteen:

Gudenåkomiteens høringssvar er af generel karakter, med særlig fokus på de indsatser der vedrører kommunernes arbejde med at gennemføre indsatsen for at forbedre natur- og miljøtilstanden i vandløb og søer, samt indsatsen for at nedbringe næringsstofbelastningen af kystvandene.

Hovedpunkterne er:

- Husk at se på helheder. Indsatsen bør i højere grad fokuseres så større sammenhængende naturområder tilgodeses. Støtteordningerne skal være mere fleksible og helhedsorienterede.
- Glem ikke søerne. Der er fortsat kun meget få søer, der er anvist til indsats, selvom størstedelen er i dårlig tilstand. Der ønskes også flere virkemidler.
- Tag naturpleje med i tilskudsordningerne. Når der gives tilskud til vandløbsrestaurering og vådområdeprojekter bør der indarbejdes synergi med efterfølgende naturpleje.

ØKONOMI

Det forventes, at kommunerne bliver kompenseret som tidligere via DUT-midler og via projektmidler til arbejdet med gennemførelse af de indsatser, som staten vedtager. Indsatserne og de konkrete anlægsprojekter i genbesøget af vandområdeplanerne 2021-2027, er finansieret af staten. Favrskov Kommune skal søge staten om tilskud til gennemførelse af de enkelte vandløbs- og vådområdeindsatser. Hvis der skal udføres rekreative tiltag ved projekterne, vil dette i dag skulle finansieres af kommunen med evt. tilskud fra fonde.

INDDRAGELSE

Favrskov Forsyning har været inddraget i det forrige høringssvar angående spildevand.

INDSTILLING

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller til Byrådet:

1. At forslag til Favrskov Kommunes høringssvar til genbesøget af Vandområdeplanerne 2021-2027 godkendes.
2. At orientering om udkast til høringssvar fra Gudenåkomiteen tages til efterretning.

BESLUTNING

.

Teknik- og Miljøudvalget, 9. maj 2025:

Fraværende: Ingen

Indstilles godkendt.

Bilag

1. Høringssvar for genbesøget af Vandområdeplanerne 2021-2027 (3890334)
2. Høringssvar for Vandområdeplan III 2021-2027 (3888536)
3. UDKAST til høringssvar fra Gudenåkomitéen til forslag til genbesøget af vandområdeplanerne 2021 - 2027 (3898925)

Punkt 6: Orientierungspunkt

EMN-2021-03383

6. Orienteringspunkt (Åben)

Tidl. politisk behandling

Forventet sagsgang TM-U

Lovgrundlag

Teknik- og Miljøudvalget
9. maj 2025 15:00

SAGENS INDHOLD

Gensidig orientering og eventuelt.

Sags-ID: EMN-2021-03383
Dok-ID: 3668033
Sagsbehandler: tinj

INDSTILLING

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller til Teknik- og Miljøudvalget:

1. At tage orienteringen til efterretning.

BESLUTNING

.

Teknik- og Miljøudvalget, 9. maj 2025:

Fraværende: Ingen

Godkendt.

Bilag

Punkt 7: Digitalt underskriftsark

EMN-2021-03379

7. Digitalt underskriftsark (Åben)

Teknik- og Miljøudvalget skal godkende beslutningsprotokollen for mødet. Det foregår digitalt.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem i Teknik- og Miljøudvalget, som har deltaget i mødet, underskrive ved at trykke på "Godkend" i øverste højre hjørne.

Teknik- og Miljøudvalget
9. maj 2025 15:00

Sags-ID: EMN-2021-03379
Dok-ID: 3683394
Sagsbehandler: chpo

BESLUTNING

.

Teknik- og Miljøudvalget, 9. maj 2025:

Fraværende: Ingen

Godkendt.

Bilag

